

Arkusze zawiera informacje prawnie chronione do momentu rozpoczęcia egzaminu

Układ graficzny © CKE 2016

**CENTRALNA
KOMISJA
EGZAMINACYJNA**

Nazwa kwalifikacji: **Świadczenie usług opiekuńczych**
Oznaczenie kwalifikacji: **Z.05**
Wersja arkusza: **X**

Z.05-X-16.01

Czas trwania egzaminu: **60 minut**

EGZAMIN POTWIERDZAJĄCY KWALIFIKACJE W ZAWODZIE
Rok 2016
CZĘŚĆ PISEMNA

Instrukcja dla zdającego

1. Sprawdź, czy arkusz egzaminacyjny zawiera 9 stron. Ewentualny brak stron lub inne usterki zgłoś przewodniczącemu zespołu nadzorującego.
2. Do arkusza dołączona jest KARTA ODPOWIEDZI, na której w oznaczonych miejscach:
 - wpisz oznaczenie kwalifikacji,
 - zamaluj kratkę z oznaczeniem wersji arkusza,
 - wpisz swój numer PESEL*,
 - wpisz swoją datę urodzenia,
 - przyklej naklejkę ze swoim numerem PESEL.
3. Arkusz egzaminacyjny zawiera test składający się z 40 zadań.
4. Za każde poprawnie rozwiązane zadanie możesz uzyskać 1 punkt.
5. Aby zdać część pisemną egzaminu musisz uzyskać co najmniej 20 punktów.
6. Czytaj uważnie wszystkie zadania.
7. Rozwiązania zaznaczaj na KARCIE ODPOWIEDZI długopisem lub piórem z czarnym tuszem/atramentem.
8. Do każdego zadania podane są cztery możliwe odpowiedzi: A, B, C, D. Odpowiada im następujący układ krater w KARCIE ODPOWIEDZI:

A	B	C	D
---	---	---	---

9. Tylko jedna odpowiedź jest poprawna.
10. Wybierz właściwą odpowiedź i zamaluj kratkę z odpowiadającą jej literą – np., gdy wybrałeś odpowiedź „A”:

☒	B	C	D
-------------------------------------	---	---	---

11. Staraj się wyraźnie zaznaczać odpowiedzi. Jeżeli się pomylisz i błędnie zaznaczysz odpowiedź, otocz ją kółkiem i zaznacz odpowiedź, którą uważasz za poprawną, np.

☒	B	C	☒
-------------------------------------	---	---	-------------------------------------

12. Po rozwiązaniu testu sprawdź, czy zaznaczyłeś wszystkie odpowiedzi na KARCIE ODPOWIEDZI i wprowadziłeś wszystkie dane, o których mowa w punkcie 2 tej instrukcji.

Pamiętaj, że oddajesz przewodniczącemu zespołu nadzorującego tylko KARTĘ ODPOWIEDZI.

Powodzenia!

* w przypadku braku numeru PESEL – seria i numer paszportu lub innego dokumentu potwierdzającego tożsamość

Zadanie 1.

O hiperglikemii świadczą następujące objawy:

- A. nudności, głód, pieczenie i mrowienie skóry oraz ust, niewyraźne widzenie, zaburzenia mowy.
- B. zwiększone pragnienie, częste oddawanie moczu, zmęczenie, senność, suchość i świąd skóry.
- C. drgawki, zaburzenia koordynacji ruchowej, zaburzenia oddechu i rytmu serca, silny niepokój.
- D. drżenie rąk, senność, szybki puls lub kołatanie serca, nadmierna potliwość.

Zadanie 2.

Zapach moczu w mieszkaniu podopiecznej i niechęć do zmiany odzieży przez podopieczną mogą świadczyć

- A. o problemach finansowych podopiecznej.
- B. o niezaradności podopiecznej.
- C. o braku higieny osobistej.
- D. o złym stanie zdrowia.

Zadanie 3.

Przy wsiadaniu do środków komunikacji miejskiej pomocy opiekunki wymaga przede wszystkim podopieczny

- A. poruszający się na wózku inwalidzkim z kończyną dolną po amputacji.
- B. poruszający się na wózku inwalidzkim, cierpiący na tetraplegię.
- C. z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym.
- D. z chorobą wieńcową serca.

Zadanie 4.

Podopieczna zazwyczaj bywa smutna i przygnębiona. Wyraźnie ożywia się, gdy odwiedzają ją kuzynki lub sąsiadki. Zachowanie podopiecznej może świadczyć

- A. o problemach z nawiązywaniem kontaktów społecznych.
- B. o niezaspokojonej potrzebie przynależności.
- C. o niezaspokojonej potrzebie samorealizacji.
- D. o problemach w sferze intelektualnej.

Zadanie 5.

Potrzeba ruchu należy do grupy potrzeb

- A. bezpieczeństwa.
- B. przynależności.
- C. samorealizacji.
- D. fizjologicznych.

Zadanie 6.

Najczęściej popełniany błąd podczas urządzania sypialni osoby poruszającej się o kulach to

- A. gromadzenie przedmiotów i mebli, które zmniejszają przestrzeń.
- B. ustawianie niezbędnych przedmiotów w zasięgu ręki.
- C. usuwanie zbędnych mebli i dywaników.
- D. wygospodarowanie wolnej przestrzeni.

Zadanie 7.

Podopieczny z problemem w zakresie poruszania się ma niezaspokojoną potrzebę kontaktów społecznych. Opiekunka nawiązała kontakt z działającym w pobliżu klubem seniora i zmotywowała seniorów do odwiedzin podopiecznego. Metodą pracy socjalnej, która została w tym przypadku wykorzystana, jest

- A. praca z indywidualnym przypadkiem.
- B. organizowanie środowiska.
- C. projekt socjalny.
- D. praca z grupą.

Zadanie 8.

Opiekunka, przygotowując indywidualny plan opieki nad podopieczną, w pierwszej kolejności powinna

- A. opracować diagnozę problemów i potrzeb podopiecznej.
- B. przedstawić podopiecznej zakres swoich obowiązków.
- C. określić metody i techniki pracy z podopieczną.
- D. przedstawić podopiecznej cele pomocy.

Zadanie 9.

U samotnego podopiecznego po udarze niedokrwiennym mózgu występuje niedowład połowiczny prawostronny i problemy z mową. W planie pomocy należy uwzględnić:

- A. zajęcia rehabilitacyjne, przygotowywanie posiłków, karmienie, organizację czasu wolnego.
- B. przygotowywanie posiłków, udział w grupie wsparcia, zajęcia rehabilitacyjne, długie spacerowanie.
- C. karmienie, pomoc w czynnościach higienicznych, zajęcia logopedyczne, organizację czasu wolnego.
- D. zajęcia rehabilitacyjne, zajęcia logopedyczne, pomoc w prowadzeniu gospodarstwa domowego, aktywizację społeczną.

Zadanie 10.

Kontrakt zawierany pomiędzy opiekunką a podopiecznym ma na celu

- A. dobór metod i technik pracy z podopiecznym.
- B. określenie zasad współpracy z podopiecznym.
- C. zebranie danych dotyczących funkcjonowania rodziny podopiecznego.
- D. określenie zadań i czasu pracy specjalistów wspierających podopiecznego.

Zadanie 11.

Datę wykonania danej usługi oraz czas pracy należy zapisać

- A. w karcie pracy opiekunki.
- B. w zeszycie wydatków.
- C. w planie pomocy.
- D. w kontrakcie.

Zadanie 12.

Podopieczna z założonym rozrusznikiem serca od trzech dni leży w łóżku z powodu zapalenia oskrzeli. Ma wysoką temperaturę, bardzo się poci, odkrztusza wydzielinę z dróg oddechowych. W ramach opieki nad podopieczną opiekunka **nie powinna**

- A. podawać płynów.
- B. wykonywać toalety ciała.
- C. stosować oklepywania pleców.
- D. zmieniać bielizny podopiecznej.

Zadanie 13.

Przyjmuje się, że prawidłowe tętno u osoby dorosłej powinno wynosić

- A. 130-140 uderzeń/min
- B. 90-110 uderzeń/min
- C. 55-60 uderzeń/min
- D. 66-76 uderzeń/min

Zadanie 14.

Podopiecznego w przypadku obfitego krwawienia z nosa należy

- A. posadzić z głową pochyloną do przodu, zalecić oddychanie ustami.
- B. posadzić z głową odchyloną do tyłu, ucisnąć palcami nozdrza.
- C. ułożyć w pozycji bezpiecznej, na czoło położyć zimny okład.
- D. ułożyć w pozycji półwysokiej, zalecić oddychanie nosem.

Zadanie 15.

Wykonanie pomiaru ciśnienia krwi podopiecznemu, który właśnie wypalił papierosa, opiekun może rozpocząć co najmniej po

- A. 120 minutach.
- B. 60 minutach.
- C. 30 minutach.
- D. 15 minutach.

Zadanie 16.

Skórę wokół stomii należy myć

- A. wodą z mydłem o pH 5,5.
- B. wodą z mydłem o pH 4,5.
- C. wodą utlenioną.
- D. samą wodą.

Zadanie 17.

Jedną z zasad obowiązujących w trakcie wykonywania toalety ciała chorego w łóżku jest

- A. mycie ciała pacjenta od części brudniejszych do czystszych.
- B. mycie ciała pacjenta od części czystszych do brudniejszych.
- C. uniesienie wezglowia łóżka chorego na czas trwania zabiegu.
- D. każdorazowa zmiana bielizny osobistej chorego.

Zadanie 18.

W profilaktyce przeciwoleżynowej należy stosować

- A. gorące kąpiele i masaże zaczerwienionej skóry.
- B. udogodnienia i dietę bogatowęglowodanową.
- C. odciążenie ciała i dietę bogatobiałkową.
- D. podkłady foliowe i kółka pod pięty.

Zadanie 19.

W kontakcie z podopiecznym w terminalnym stadium choroby nowotworowej należy

- A. ujawniać podopiecznemu sytuację zdrowotną, informując go, że może jeszcze wyzdrowieć.
- B. stopniowo ujawniać podopiecznemu sytuację zdrowotną z jednoczesnym wsparciem.
- C. zmieniać temat, gdy podopieczny zaczyna mówić o śmierci.
- D. konsultować tylko z rodziną jego sytuację.

Zadanie 20.

Wskazania do stosowania zabiegów przeciwzapalnych ciepłych to:

- A. bóle mięśniowe, przykurcze, nerwobóle.
- B. migreny, krwotoki z nosa, krwiaki.
- C. stłuczenia, skręcenia, zwichnięcia.
- D. wzdęcia, oparzenia, obrzęki.

Zadanie 21.

Okład zimny należy zmieniać co

- A. 6-8 godz.
- B. 4-5 godz.
- C. 3-4 godz.
- D. 2-3 godz.

Zadanie 22.

Przed podaniem leków podopiecznemu należy

- A. dokładnie sprawdzić nazwę leków, przygotować dawkę leków zgodnie ze zleceniem lekarza, do popicia przygotować lekko schłodzoną herbatę.
- B. sprawdzić zlecenie lekarskie, czas podania leków, umyć ręce, sprawdzić nazwę leków, przygotować dawkę leków zgodnie ze zleceniem lekarza.
- C. ustalić z podopiecznym, jakie leki przyjmuje, w jakiej dawce, godziny podania, kiedy przyjął ostatnią dawkę, do popicia przygotować sok.
- D. zadbać, by podopieczny był na czczo, umyć ręce, przygotować dawkę leku zgodnie ze zleceniem lekarza.

Zadanie 23.

Podopiecznemu do popijania leków należy przygotować

- A. lekko schłodzoną herbatę.
- B. ulubiony napój.
- C. wodę.
- D. sok.

Zadanie 24.

Podczas wizyty podopiecznej w przychodni lekarskiej lekarz rodzinny wypisał receptę na antybiotyk. Od dnia wystawienia recepty termin jej realizacji **nie może** przekroczyć

- A. 60 dni.
- B. 30 dni.
- C. 14 dni.
- D. 7 dni.

Zadanie 25.

Podopieczna po zdjęciu opatrunku gipsowego prawej kończyny dolnej wykonuje ruchy zginania i prostowania w stawie skokowym i kolanowym. Są to ćwiczenia

- A. bierne.
- B. czynne.
- C. z oporem.
- D. w odciążeniu.

Zadanie 26.

Zalecone podopiecznemu przez neurologa ćwiczenia bierne wykonuje

- A. opiekunka.
- B. podopieczny samodzielnie.
- C. podopieczny z pomocą przyrządów.
- D. podopieczny zgodnie z instrukcją opiekunki.

Zadanie 27.

Pani Barbara jest po wszczępieniu endoprotezy stawu biodrowego. Przy przemieszczaniu się po schodach przy pomocy dwóch kul podopieczna powinna podczas

- A. wchodzenia najpierw postawić kończynę operowaną na schodek znajdujący się wyżej, potem dostawić kończynę zdrową wraz z kulami.
- B. wchodzenia najpierw postawić kończynę zdrową na schodek znajdujący się wyżej, potem dostawić kończynę operowaną wraz z kulami.
- C. schodzenia najpierw postawić kończynę zdrową na schodek znajdujący się niżej, potem dostawić kończynę operowaną wraz z kulami.
- D. schodzenia najpierw postawić kule na schodek znajdujący się niżej, a potem obie kończyny.

Zadanie 28.

W przypadku zaburzeń w zakresie chodu, gdy ze względów bezpieczeństwa podopieczny nie jest w stanie chodzić przy pomocy kul łokciowych, zaleca się stosowanie

- A. wózka inwalidzkiego.
- B. pionizatora.
- C. balkonika.
- D. laski.

Zadanie 29.

Aby umożliwić samodzielne ubieranie się podopiecznej z chorobą Parkinsona, która ma trudności w zakresie czynności manipulacyjnych, należy zapewnić jej odzież zapinaną na

- A. zatrzaski.
- B. haftki.
- C. guziki.
- D. rzepy.

Zadanie 30.

Podopieczny chory na schizofrenię ma problemy z utrzymaniem odzieży w czystości. Nie umie prac, prasować i składać ubrań. W tej sytuacji opiekunka powinna

- A. prowadzić pogadanki na temat dbania o odzież.
- B. prowadzić treningi umiejętności praktycznych.
- C. wykonywać te czynności za podopiecznego.
- D. zanosić brudną odzież do pralni.

Zadanie 31.

Do umycia lodówki należy użyć

- A. roztworu środka dezynfekcyjnego.
- B. płynu do mycia naczyń.
- C. roztworu octu.
- D. samej wody.

Zadanie 32.

Posiłki podopiecznego po zabiegu operacyjnym, z zaleconą dietą bogatobiałkową, powinny być przygotowywane z następujących produktów:

- A. chude mięso wołowe, kurczak bez skóry, ryby, mleko i jego przetwory, soja, soczewica.
- B. mięso wieprzowe, napoje mleczne, rośliny strączkowe, marchew, migdały, owoce cytrusowe.
- C. chude mięso wieprzowe, indyk, wędliny wieprzowe, brokuły, ciemne pieczywo.
- D. chude mięso cielęce, kurczak, wędliny, ziemniaki, kapusta, orzechy włoskie.

Zadanie 33.

W celu uzyskania refundacji i dofinansowania zakupu sprzętu ortopedycznego niezbędnego podopiecznemu należy zwrócić się do

- A. Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych i Ośrodka Pomocy Społecznej.
- B. Narodowego Funduszu Zdrowia i Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie.
- C. Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie i Ośrodka Pomocy Społecznej.
- D. Narodowego Funduszu Zdrowia i Zakładu Ubezpieczeń Społecznych.

Zadanie 34.

Opiekunka środowiskowa **nie powinna** nosić w pracy pierścionków i bransoletek, gdyż

- A. utrudniają one dostęp środków myjących i dezynfekcyjnych do obszarów skóry zakrytych przez biżuterię.
- B. biżuteria może ulec w trakcie wykonywania czynności zawodowych uszkodzeniu.
- C. wygląd opiekunki może wzbudzić zainteresowanie osób podopiecznych.
- D. biżuterię można łatwo zgubić.

Zadanie 35.

Podopieczny z niepełnosprawnością ruchową ma problemy z samodzielnym wychodzeniem z domu i załatwianiem spraw w urzędach, ma też utrudnione kontakty ze znajomymi. Zakup komputera z dostępem do Internetu pomoże w likwidacji barier

- A. w komunikowaniu się.
- B. architektonicznych.
- C. komunikacyjnych.
- D. technicznych.

Zadanie 36.

67-letnia podopieczna czuje się osamotniona, pragnie rozwijać swoje zainteresowania literaturą i nawiązać nowe znajomości. W tej sytuacji opiekunka powinna zaproponować jej

- A. pobyt w domu pomocy społecznej.
- B. udział w warsztatach terapii zajęciowej.
- C. pobyt w środowiskowym domu samopomocy.
- D. udział w zajęciach uniwersytetu trzeciego wieku.

Zadanie 37.

Aby zadbać o utrzymanie sprawności umysłowej podopiecznej z demencją w początkowym stadium, należy zaproponować

- A. grę w karty, gry stolikowe, rozwiązywanie krzyżówek.
- B. uczęszczanie na zajęcia fitness, wycieczki, pływanie.
- C. uczęszczanie na basen, taniec towarzyski, spacer.
- D. odpoczynek, oglądanie telewizji, słuchanie radia.

Zadanie 38.

70-letnia podopieczna po stracie męża nie wychodzi z domu, nie utrzymuje kontaktów towarzyskich, które wcześniej bardzo lubiła i za którymi obecnie tęskni. Najbardziej odpowiednią formą spędzania czasu wolnego dla tej podopiecznej

- A. jest praca fizyczna w ogrodzie.
- B. są spotkania w klubie seniora.
- C. jest oglądanie telewizji.
- D. są robótki ręczne.

Zadanie 39.

Podopieczna ze stwardnieniem rozsianym chętnie maluje kwiaty akwarelami. Opiekunka, organizując podopiecznej zajęcia zgodnie z jej zainteresowaniami, wykorzystwała

- A. ludoterapię.
- B. arteterapię.
- C. ergoterapię.
- D. silwoterapię.

Zadanie 40.

Po wypadku komunikacyjnym podopieczny ma niedowład kończyn dolnych i porusza się na wózku inwalidzkim. Udogodnienia, które ułatwią mu codzienne funkcjonowanie, to

- A. uchwyty zamontowane w toalecie, brak progów, szerokie otwory drzwiowe.
- B. łóżko z materacem przeciwdoleżynowym, krzesło sanitarne.
- C. łatwoślizg, zamontowane poręcze na klatce schodowej.
- D. brak progów, gładka powierzchnia podłóg, balkonik.